

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000662674

Datum
4 juni 2026

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan
Van

M BZK
D BFR

nota

Onderzoek vermogensgrenzen kwijtschelding lokale
belastingen

Aanleiding

Op 23 april 2024 heeft de Tweede Kamer de Nader gewijzigde motie van de leden Palmen (NSC) en Mohandis (GroenLinks-PvdA) over het volledig gelijktrekken van de vermogensnormen aangenomen¹. Naar aanleiding van deze motie heeft uw ambtsvoorganger opdracht gegeven om een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren, zoals vermeld in de brief van uw voorganger van 30 september 2024².

Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht akkoord te gaan met het versturen van het onderzoeksrapport naar de Kamer en bijgaande brief, mede namens de minister van IenW, te ondertekenen.
- Bijgevoegde brief is afgestemd met ambtelijk IenW en is voorgelegd aan de minister van IenW. We hebben begrepen dat minister IenW akkoord is.

Kern

- Op 23 april jl. heeft de Kamer de Nader gewijzigde motie van de leden Palmen (NSC) en Mohandis (GroenLinks-PvdA) over het volledig gelijktrekken van de vermogensnormen aangenomen.
- De motie verzoekt de regering:
 - de Kamer te informeren over de wettelijke mogelijkheden en implicaties voor het volledig gelijktrekken van de vermogensgrenzen, en daarbij de maatschappelijke baten van de preventieve werking van een financiële buffer mee te nemen; en
 - de Regelingen in afwachting van het onderzoek overeenkomstig de resultaten uit dit onderzoek zo spoedig mogelijk te bepalen dat de vermogensnorm voor kwijtschelding mogelijk verruimd kan worden tot maximaal de vermogensnorm in de Participatiewet.
- Om invulling te geven aan het eerste deel van de motie heeft uw ambtsvoorganger opdracht gegeven om een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren. De onderzoeksopzet is op 30 september 2024 naar de Tweede Kamer gestuurd³.
- De aanbesteding van het onderzoek heeft, gezien de complexiteit van de opdracht, geruime tijd in beslag genomen. Uit de eerste aanbestedingsronde kwamen geen offertes. Op basis van de opgehaalde

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 24 515, nr. 761

² Kamerstukken II, 2024/25, 24 515, nr. 769

³ Kamerstukken II, 2024/25, 24 515, nr. 769

feedback is vervolgens de onderzoeksvraag aangepast en verduidelijkt, het onderzoeksbudget verruimd en de onderzoeksvraag opnieuw in de markt gezet. Hierdoor kon pas effectief in zomer 2025 met het daadwerkelijke onderzoek worden gestart.

- Gezien de complexiteit heeft ook het onderzoek zelf uiteindelijk meer tijd in beslag genomen dan aanvankelijk voorzien. Dit geldt met name voor de kwantitatieve kant van het onderzoek.
- Ecorys heeft het onderzoek naar de kwijschelding lokale belastingen uitgevoerd en heeft het onderzoeksrapport d.d. 11 augustus 2026 opgeleverd.
- In bijgevoegd onderzoeksrapport worden, conform het verzoek in de motie, de resultaten gepresenteerd van het onderzoek naar de wettelijke mogelijkheden voor en implicaties van het volledig gelijktrekken van de vermogensgrenzen voor de kwijschelding van lokale belastingen met die voor de algemene bijstand in de Participatiewet en naar de maatschappelijke opbrengsten die hier tegenover staan vanwege de preventieve werking van een financiële buffer.
- Een kabinetsreactie volgt op een later moment (beoogd uiterlijk december 2026).

Onze referentie
2025-0000662674

Datum
4 juni 2026

Belangrijkste resultaten uit het onderzoek

- Volledig gelijktrekken van vermogensgrens is juridisch en systematisch niet exact mogelijk door verschil in vermogensdefinitie.
- Het overgrote deel van de gemeenten en het merendeel van de waterschappen benut de huidige mogelijkheid om het toegestane bedrag aan financiële middelen voor kwijschelding te verhogen met maximaal €2.000.
- Uit de uitgezette enquête blijkt dat de meerderheid van de ondervraagde ambtelijke respondenten (67% van de 109 gemeenten en 5 van de 14 waterschappen) verwachten dat er bereidheid is tot verdere ophoging bovenop de huidige optie van € 2.000.
- Er is een rekenmodel ontwikkeld. Het gebruikte model vormt een benadering van de praktijk en geen exacte weergave daarvan. Door verschillen in databronnen, peildata en meetniveau leidt het model structureel tot een onderschatting van de omvang van de doelgroep. Op basis van het ontwikkelde rekenmodel door de onderzoekers zouden gemeenten bij de huidige vermogensgrens momenteel 3,2% van alle huishoudens kwijschelding kunnen verlenen. Bij een ophoging van de toegestane financiële middelen van € 2.000 naar € 12.000 stijgt het aandeel huishoudens dat in aanmerking komt voor kwijschelding naar afgerond 4,4%, ervan uitgaande dat aan alle overige voorwaarden voor kwijschelding wordt voldaan. Afgerond komen er volgens het model circa 101.000 huishoudens extra in aanmerking van de in totaal ongeveer 8,25 miljoen huishoudens in Nederland.
- Het daadwerkelijke effect van een verruiming van de toegestane financiële middelen voor kwijschelding op de kosten voor gemeentelijk armoedebeleid is zonder aanvullende gegevens niet goed vast te stellen. Daarbij speelt dat het bedrag dat huishoudens jaarlijks besparen door kwijschelding relatief klein is in verhouding tot de gemiddelde schuldenlast van huishoudens met problematische schulden (circa €43.000). Ook is onzeker in hoeverre deze financiële ruimte daadwerkelijk wordt ingezet voor schuldaflossing. Op basis hiervan is de verwachting dat

het effect van een verruiming van de toegestane financiële middelen op het gebruik van schuldhulpverlening, bijzondere bijstand en ander armoedebeleid beperkt zal zijn.

- Het totaalbedrag aan verleende kwijtschelding neemt naar verwachting toe met 83,4 mln. (€ 54,9 miljoen bij gemeenten en € 28,5 miljoen bij waterschappen). Indien gemeenten de budgettaire gevolgen volledig willen compenseren via de tarieven van de betreffende afvalstoffenheffing en rioolheffing, betekent dit gemiddeld een stijging van circa 1,3%. Dit komt neer op een lastenstijging (peildatum 2024) van gemiddeld € 7,28 per jaar voor een eenpersoonshuishouden en € 8,60 voor een meerpersoonshuishouden. Voor de waterschappen betekent volledige compensatie via de tarieven eveneens een gemiddelde stijging van circa 1,3%. Dit komt neer op een lastenstijging (peildatum 2024) van gemiddeld € 3,42 per jaar voor een eenpersoonshuishouden en € 6,26 voor een meerpersoonshuishouden.

Onze referentie

2025-0000662674

Datum

4 juni 2026

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief TK Onderzoek vermogensgrenzen kwijtschelding lokale belastingen	
2	Briefbijlage TK Onderzoeksrapport vermogensgrenzen kwijtschelding lokale belastingen	